

El moment econòmic de les Illes Balears

maig 2009

TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL - 1er TRIMESTRE 2009

	Illes Balears	Mallorca	Menorca	Pitiüses
Demanda energia elèctrica	-0,5%	-1,5%	4,0%	2,9%
Afiliació mitjana a la Seguretat Social	-6,9%	-6,7%	-8,4%	-7,2%
Atur registrat	55,5%	57,9%	50,2%	45,3%
Passatgers arribats via aèria	-13,5%	-13,3%	-16,3%	-13,2%

Font: REE, TGSS, SOIB i AENA

Un dels fets destacables del panorama **internacional** és el compromís del govern dels Estats Units en nous programes de recuperació econòmica, d'estabilització del sector financer i de préstecs al sector d'automoció, els quals suposaran un compromís global d'un màxim de 3,5 bilions de dòlars. El Japó continua en una situació de recessió, la qual s'agreuja pel fort descens en les seves exportacions. En l'àmbit **europeu**, tant a Alemanya com a Gran Bretanya, la taxa d'atur continua en augment, tot i que la contracció econòmica se suavitza, segons mostren la resta d'indicadors.

La conjuntura **espanyola** s'ha vist marcada durant el mes d'abril per l'empitjorament progressiu de la majoria dels indicadors econòmics, especialment els de l'ocupació. Quant a la demanda nacional, l'automoció és un dels sectors més perjudicats per la

conjuntura econòmica actual, amb una caiguda interanual en matriculacions d'automòbils privats del -43,7% al mes d'abril. Tot i el repunt de l'índex de confiança del consumidor publicat per l'Institut de Crèdit Oficial (ICO), els consumidors ajornen les decisions de compra i les inversions a causa, principalment, de la incertesa a curt termini.

Pel que fa a les **Illes Balears**, l'índex de producció industrial (IPI) del mes de març de 2009 davalla un -21,4% respecte del mateix mes de l'any anterior. La dada de les Illes Balears és la més baixa entre totes les comunitats autònomes. De conformitat amb les dades de l'enquesta de població activa (EPA), l'ocupació en la indústria a les Illes Balears ha estat de 41,5 milers de persones, la qual cosa suposa una variació interanual negativa d'un -12,8%. Els assalariats han disminuït

un -11,4% i els no assalariats, un -19,1%. Pel que fa a la demanda d'energia elèctrica, la taxa de variació interanual del primer trimestre de 2009 baixa mig punt percentual. Per illes, l'única que presenta la taxa negativa és Mallorca, amb un -1,5%. A Menorca, és d'un 4% i a les Pitiüses, d'un 2,9%, respectivament.

El sector de la **construcció** manté les importants caigudes en els principals indicadors de l'activitat. D'una banda, les reduccions en el nombre d'habitatges visats, iniciades al final de 2007, es reflecteixen en la caiguda del 25% en el consum aparent de ciment (acumulat des del gener de 2008 fins a l'octubre) i en la disminució de l'ocupació del sector (l'EPA del primer trimestre presenta una davallada en el nombre d'ocupats de l'11,8%). D'altra banda, l'activitat immobiliària també s'alenteix i en el mes de febrer s'enregistren menys de la meitat d'operacions de compravenda que un any enrere. Fruit d'aquesta situació, el

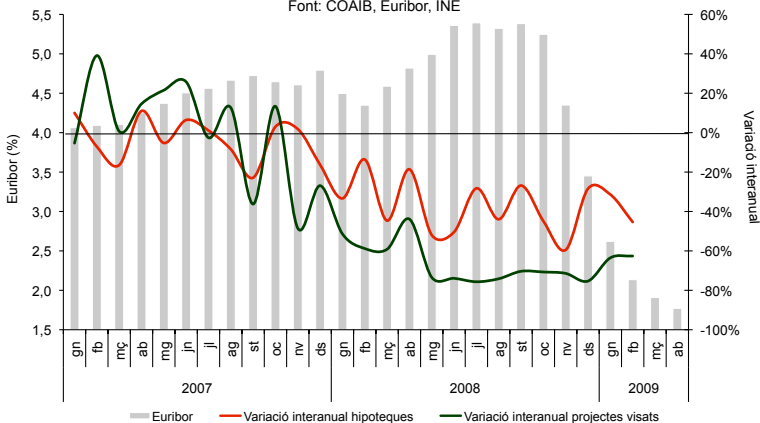
preu mitjà del metre quadrat ha baixat en termes interanuals un 6,1% el primer trimestre de 2009, segons les dades publicades pel Ministeri de l'Habitatge.

Durant el mes de març, el sector **turístic** de les Illes Balears registra 1,4 milions de pernoctacions, la qual cosa suposa una variació interanual negativa (-18,4%). En l'acumulat del primer trimestre de l'any, a Mallorca i a les Pitiüses ha davallat tant el nombre de pernoctacions hoteleres com el de viatgers, mentre que a Menorca s'han incrementat ambdues magnituds respecte de l'any anterior. Aquesta Setmana Santa s'ha obert menys planta hotelera que l'any passat i l'ocupació ha estat més baixa, tot i que l'any 2008 aquesta festivitat es va celebrar al març, un mes més fred, i, per tant, amb menys demanda turística. Segons les dades publicades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE), els preus hotelers retrocedeixen un 1,5% al mes de març. Aquesta caiguda és inferior a

INDICADORS DEL MERCAT CONSTRUCCIÓ A LES ILLES BALEARS

Font: COAIB, Euribor, INE

Font: COAIB, Euribor, INE

la registrada en l'àmbit estatal (-7,3%), en què els preus han experimentat el descens més important des que s'elabora l'estadística. La despesa dels turistes estrangers a les Illes Balears ha assolit 602 milions d'euros el primer trimestre de l'any, un 4,6% més respecte de 2008. Les Illes Balears experimenten una tendència contrària al conjunt del país. Aquesta dada de l'Egatur situa l'arxipèlag com la cinquena comunitat autònoma amb un nivell més elevat d'ingressos per les visites d'estrangers en l'acumulat de 2009 i l'única de les principals destinacions que experimenta un creixement en aquest període.

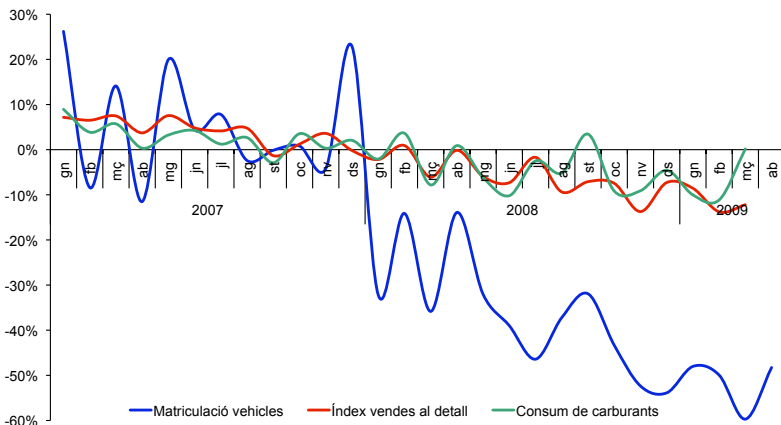
La tendència en els **passatgers** que arribaren a les Illes Balears per via aèria fins al març és descendent, tant en el passatge nacional com internacional. Destaca la disminució del nombre de visitants britànics i alemanys, llevat de les Pitiüses, en què un dels seus principals mercats emissors (el britànic)

mostra una tendència positiva (3,3%). Segons dades publicades pel Centre d'Investigació i Tecnologies Turístiques de les Illes Balears (CITTIB), l'evolució del nombre de passatgers de creuers turístics fins al març és bastant positiva, ja que mostra un increment del 10,3%, amb 2.100 passatgers de creuers més que el mateix mes de l'any anterior. El trànsit de mercaderies pels ports de les Illes Balears registra un minvament del 20,9% al febrer, la qual cosa reflecteix la menor activitat econòmica actual. Segons el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, el trànsit de companyies de cost baix s'ha reduït un 15,9% respecte del març de 2008. Aquest descens registrat està en línia amb els de les línies aèries comercials tradicionals.

L'activitat **comercial** manté la tendència a la baixa. Els efectes de calendari, juntament amb la manca de confiança dels consumidors, fan que l'indicador deflactat de la xifra de negocis en les

VARIACIÓ INTERANUAL D'INDICADORS DE CONSUM A ILLES BALEARS

Font: DGT, INE, CLH

COMPARATIU INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Mar	4,5%	-0,1%	-	Mar	4,3%	0,2%	-	INE
Taxa d'activitat	1Trim	59,4%	60,2%	-	1Trim	62,6%	63,1%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Abr	19.356,2	18.034,2	-6,8%	Abr	451,4	416,5	-7,7%	MTIN-TGSS
Afiliació estrangers a la SS (m.)	Mar*	2.073,7	1.865,6	-10,0%	Mar	76,3	65,8	-13,7%	MTIN-TGSS
Taxa d'atur registrat	Abr*	10,8%	16,8%	-	Abr*	8,4%	14,7%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	4Trim	2,1%	-2,7%	-	07/08	2,0%	0,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS sector agrari (m.)	Mar	1.207,6	1.189,5	No comp.	Mar	8,3	6,2	No comp.	MTIN-SOIB
Gasoli B (vendes kilolitres)	-	-	-	-	Mar	8.055	8.257	2,5%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	4Trim	1,1%	-4,7%	-	4Trim	1,4%	0,1%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Mar	2.689,1	2.436,2	No comp.	Mar	30,8	29,6	No comp.	MTIN-SOIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Mar	22.660,9	20.777,5	-8,3%	Mar	471,7	460,9	-2,3%	REE
Índex de producció industrial (%)	Mar	-15,3%	-14,0%	-	Mar	-0,7%	-21,4%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	4Trim	2,8%	-8,0%	-	4Trim	3,0%	-2,9%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Mar	2.361,6	1.844,0	No comp.	Mar	70,9	56,5	No comp.	MTIN-SOIB
Habitatges visats acumulat	Des	603.371	252.916	-58,1%	Mar	1.810	617	-65,9%	CSCAE
Consum ciment acumulat (m. de Tm)	Oct	42.236,6	32.464,3	-23,1%	Oct	970,6	725,0	-25,3%	OPCEMEN
Serveis									
VAB, creixement	4Trim	4,8%	1,7%	-	4Trim	3,1%	0,7%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Mar	12.956,5	12.438,6	No comp.	Mar	313,6	295,1	No comp.	MTIN-SOIB
Vendes detall (var. interanual %)	Mar	-8,3%	-7,6%	-	Mar	-6,1%	-12,2%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Mar	8.538,5	6.881,1	-19,4%	Mar	811	681,1	-16,1%	AENA
Passatgers via marítima (m.)	-	-	-	-	Feb	133,0	108,4	-18,5%	Ports de Balears

*Amb afiliació mitjana a la SS

No comp: No comparable per la nova classificació d'activitats econòmiques CNAE-09.

vendes al detall arribi a una taxa del -12,2% el mes de març. En la mateixa línia, tot i que amb una evolució més suau, es troba l'ocupació en aquesta activitat, en què també es registren taxes negatives (-5,7%).

L'atur registrat a les Illes Balears el mes d'abril ha estat de 71.946 persones, la qual cosa suposa una reducció respecte del mes anterior d'un -4,3%, principalment a causa de l'inici de la temporada turística i la incorporació dels fixos discontinus al mercat laboral. Per sectors, la indústria i els serveis redueixen l'atur registrat, la construcció i l'agricultura mantenen la xifra, i l'increment més important es produeix a les noves incorporacions. En termes interanuals, el nombre d'aturats registrats a les Illes Balears s'ha incrementat un 74,5%. L'afiliació mitjana a la Seguretat Social cau un 7,7% respecte de l'abril de 2008 (al

conjunt d'Espanya, -6,8%). No obstant això, el nombre d'afiliats va augmentar un 4,6% respecte del mes de març, atesa la incorporació de treballadors de temporada.

Al març, la taxa de variació interanual de l'índex de **preus** de consum per a les Illes Balears va ser de 0,2%. Els grups que hi influeixen, principalment, són: aliments i begudes no alcohòliques (0,9%), transport (-7,4%), hotels, cafès i restaurants (1,8%), habitatge (4,8%), vestit i calçat (-1,8%) i lleure i cultura (0,1%). La inflació subjacent per a les Illes Balears és de l'1,5%. La variació anual estimada de l'índex harmonitzat de preus de consum (IHPC) d'Espanya per al mes d'abril és de -0,1%. Eurostat també ha publicat l'avanç de la inflació de la zona euro del mes d'abril, que estima en el 0,6 %, la mateixa xifra que un mes enrere.

Data de tancament: 6 de maig de 2009
<http://dgeconomia.caib.es/moment>

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
 Direcció General d'Economia